

[IV] SI L'ALTRA NIT JO CAVALCAVA AL RAS

Si l'altra nit jo cavalcava al ras
Com qui no torna i se'n va i esquivava el mas,
Perrot i enlloc sentia corn i esquella;
Sona un tunc tan tunc que tocaràs,
Vénen de lluny, sense brida ni sella,
Com qui torna i se'n va i esquivava el mas.
De tres pastors pataus seguita el pas,
I de llur folc em feia l'escarràs
Per heure foc i llum amb poca estella;
Canta que tunc tan tunc que cantaràs,
Passen, llampants, pel bose i la planella,
I de llur folc em feia l'escarràs.
Dels cims nevats i els clots, vegueu quin cas,
Vénen, alats, el Persa, de domàs,
l'Hindú i l'Anglès enllà de la quetella;
Ballà que tunc tan tunc que ballaràs,
I el Rus i els seus amb la gorra i l'estella.
Vénen, alats, el Persa, de domàs.
De dalt del cel, tan alt, com ho diràs,
Quan fulia el son entre aigües i joncars,
I estrullo l'oli i la molina vella,
Salta que tunc tan tunc que saltaràs,
Ve tanta llum que em sembla meravella,

L'or i l'escuma d'una mata
Clamen, somnàbul, pel serrat:
A cal fuster hi ha novetat.

El plor dels rics salpa pels aires,
I les rialles dels captaires
Solquen els plaços del teulat.
Un pastor ho conta als vinyataires:
A cal fuster hi ha novetat.
El roc dels cims escampa flaires,
I al Port mateix, amb roig roent,
Pintren, pallards, l'Ajuntament.
El jutge crema paperassa
Dels anys revolts, a un cap de plaça,
I el mestre d'axa rin tot sol.
El fum dels recs ja no escriu
I els pescadors faran un bol,
Tot és silenci al ras de raga
Quan els ho diu l'autorit:
A cal fuster hi ha novetat.

Els de la Vall i els de Colera
Salten contents, a llur manera,
I els de la Selva s'han mudat:

ÉS QUAN DORMO QUE HI VEIG CLAR

És quan plou que ballo sol
Vestit d'algues, or i escata,
Hi ha un pany de mar al revolt
I un tros de cel escarlata,
Un ocell fa un giravolt
I treu branques una mata,
El casatot del pirata
És un ample gira-sol.
És quan plou que ballo sol
Vestit d'algues, or i escata.
És quan ric que em veig gegic
Al bassal de sota l'era,
Em vestixo d'home antic
I empatio la masovera,
I entre pinçda i garric
Planto la meua bandera;
Amb una agulla saquera
Mato el monstre que no dic.
És quan ric que em veig gegic
Al bassal de sota l'era,
És quan dormo que hi veig clar
Foll d'una sola mezzina,
Amb perles a cada mà

[V] SI L'ALTRA NIT JO CAVALCAVA AL RAS

Si l'altra nit jo cavalcava al ras
Com qui no torna i se'n va i esquivava el mas,
Perrot i enlloc sentia corn i esquella;
Sona un tunc tan tunc que tocaràs,
Vénen de lluny, sense brida ni sella,
Com qui torna i se'n va i esquivava el mas.
De tres pastors pataus seguita el pas,
I de llur folc em feia l'escarràs
Per heure foc i llum amb poca estella;
Canta que tunc tan tunc que cantaràs,
Passen, llampants, pel bose i la planella,
I de llur folc em feia l'escarràs.
Dels cims nevats i els clots, vegueu quin cas,
Vénen, alats, el Persa, de domàs,
l'Hindú i l'Anglès enllà de la quetella;
Ballà que tunc tan tunc que ballaràs,
I el Rus i els seus amb la gorra i l'estella.
Vénen, alats, el Persa, de domàs.
De dalt del cel, tan alt, com ho diràs,
Quan fulia el son entre aigües i joncars,
I estrullo l'oli i la molina vella,
Salta que tunc tan tunc que saltaràs,
Ve tanta llum que em sembla meravella,

L'or i l'escuma d'una mata
Clamen, somnàbul, pel serrat:
A cal fuster hi ha novetat.

El plor dels rics salpa pels aires,
I les rialles dels captaires
Solquen els plaços del teulat.
Un pastor ho conta als vinyataires:
A cal fuster hi ha novetat.
El roc dels cims escampa flaires,
I al Port mateix, amb roig roent,
Pintren, pallards, l'Ajuntament.
El jutge crema paperassa
Dels anys revolts, a un cap de plaça,
I el mestre d'axa rin tot sol.
El fum dels recs ja no escriu
I els pescadors faran un bol,
Tot és silenci al ras de raga
Quan els ho diu l'autorit:
A cal fuster hi ha novetat.

Els de la Vall i els de Colera
Salten contents, a llur manera,
I els de la Selva s'han mudat:

ÉS QUAN DORMO QUE HI VEIG CLAR

És quan plou que ballo sol
Vestit d'algues, or i escata,
Hi ha un pany de mar al revolt
I un tros de cel escarlata,
Un ocell fa un giravolt
I treu branques una mata,
El casatot del pirata
És un ample gira-sol.
És quan plou que ballo sol
Vestit d'algues, or i escata.
És quan ric que em veig gegic
Al bassal de sota l'era,
Em vestixo d'home antic
I empatio la masovera,
I entre pinçda i garric
Planto la meua bandera;
Amb una agulla saquera
Mato el monstre que no dic.
És quan ric que em veig gegic
Al bassal de sota l'era,
És quan dormo que hi veig clar
Foll d'una sola mezzina,
Amb perles a cada mà

Onze nadals i un cap d'any

On he deixat les claus

J.V. FOIX

- 1 -

- 8 -

- 91 -

- 9 -

- 12 -

- 11 -

- 5 -

- 4 -

Amb flors de fènc calquen a l'era:
A cal fuster hi ha novetat.
De Pau i Palau-saverdera
Porten les mels de llur cinglera
I omplen els dolls de vi moscat.

Els de Banyuls i els de Portvendres
Entren amb llanes de mars tendres
I un raig de mots de bon copsar
Pels qui, entre vents, saben comprendre's.
Els traïners de Perpinyà,
Amb sang barrada en drap de cendres,
Clamen dels dalts del pic nevàt:
A cal fuster hi ha novetat.

Res no s'acaba i tot comença.
Vénen mecànics de remença
Amb olis nous de llibertat;
Una Veu canta en recompensa:
Que a cal fuster hi ha novetat.
Des d'Alacant a la Provença
Qui mor no mor, si el son és clar
Quan neix llum en el plou quintar.

La gent s'ajega en la nit dura,

Que gent ob ha a la plaça!
Em deuen esperar;
Jo que els lleigeixo els versos,
Tots riuen, i se'n van.
El bisbe em condecora,
I a els músics s'han plegat.
Voldria tornar a casa
Però no no sé els topants.
Si una noia em besava...
De quin ofici fang?
Ara tanquen les portes:
En un tros de diari
Rumbeja el meu retrat;
Els arbres de la plaça
Em fan veure adéu-siau.
Que diuen per la ràdio?
Tinc un amic fam;
Li compraré un rellotge:
Qui sap el fer ne ja un?
M'han arrencat els bancs;
N'han arrencat els bancs;
Ara veig el diable
Que me m'espera al tombant.

Visc al cor d'una petxina,
Só la font del comellar
I el jac de la salvatgina,
-O la lluna que s'afina
En morir carena enllà.
És quan dormo que hi veig clar
Foll d'una dolça metzina,

[VI] HO SAP TOTHOM, I ÉS PROFECIA

Ho sap tothom, i és profecia.
La meua mare ho va dir un dia
Quan m'acotxava amb blats lleugers;
Enllà del somni ho repetia
L'aigua dels astres mitjancers
I els vidres balbs d'una establia
Tota d'arrels, al fosc d'un prat:
A cal fuster hi ha novetat.

Els nois que ronden per les cales
Hi cullen plomes per les ales
I algues de sol, i amb veu d'albat,
Criden per l'ull de les escales
Que a cal fuster hi ha novetat.
Els qui ballaven per les sales
Surten i guaiten, des del moll,
Un estel nou que passa el coll.

El coraller ho sap del pirata
Que amaga els tints en bucs d'escata
Quan crema l'arbre dels escrits;
Al capità d'una fragata
Li ho diu la rosa de les nits.

Quan fulla el son entre aigües i joncars.
En gran estol els àngels baixen, clars,
Amb fressa d'ombres i de fruits mollars,
I tan contents amb lletra i cantarella;
Toca que tunc tan tunc que tocaràs,
Catalans i toscans, la caramella,
Amb fressa d'ombres i de fruits mollars.

ONSEVULLA TINC PORT

D'una tija faig palma
A l'arenell eixut;
De quatre rocs la balma,
I en la celeste calma
Un núvol m'és llagut.
De l'or que l'alba ceta
Faig rem i escuma ensems,
I d'un pétal, la vela
Que amb parpelleigs d'estela
Navega enllà del temps.
Tot m'és sender, tot platja,
I onsevulla tinc port;
Pertot la teva imatge
M'és oasi i miratge
I d'un sospir faig nord.
I a l'ombra que es cabdella
En irisats topants,
D'un res de canya vella
Ajust la caramella
Qua afina cants i plants.
Maig de 1949

VAIG ARRIBAR EN AQUELL POBLE
VAIG ARRIBAR EN AQUELL POBLE,
TOTHOM ME SALUDAVA I JO NO
CONEIXIA NINGÚ; QUAN ANAVA A
LLEGIR ELS MEUS VERSOS, EL DIMONI
AMAGAT DARRERE UN ARBRE, EM VA
CRIDAR, SARCÀSTIC, I EM VA OMPLEIR LES
MANS DE RETALLS DE DIARIS
Com se diu aquest poble
Amb flors al campanar
I un riu amb arbres foscos?
On he deixat les claus...
Tothom me diu: -Bon dia!
Jo vaig mig despullat:
N'hi ha que s'agenollen,
L'altre em dóna la mà.
-Com me dic!, els pregunto.
Em miro el peu descalt;
A l'ombra d'una bóia
Clareja un toll de sang
El vaquer em deixa un llibre,
Em veig en un vitral;
Porto la barba llarga,
-Què he fet del davantal?

Tots anuncien la ventura,
Les Illes porten el saïm,
I els de l'Urgell, farina pura:
Qui res no té, clarors dels cim.
La fe que bull no té captura
I no es fa el Pa sense el Llevar:
A cal fuster hi ja novetat.

-9-

-3-

-11-

-14-

-10-

-15-

-7-

-2-

On he deixat les claus...
(1953)